

סו:

ארבע מיתות פרק שביעי סנהדרין

עין משפט
נר מצוה

מסורת הש"ס

קצו א ב ג מ"י פ"ג
הגלות אשור
כזה הלכה ד' סנה' לאין לו
קצו ד מ"י ט' ה' י'
קצו ה מ"י ט' ט' ט'
הגלות מ'
קצו ו מ"י ט' פ"ג הלכה
:1

מאי לא תקלל ש"מ חרתי: ומקלל חבירו גמרינן או מאכ זנשיא
או מאכ ומרס דליכא למפרך שכן משושים דלכיו אינו משונה
אע"ג דכ"פ שבעת העדות (שבושע דף לו) וס' ד"ה מקלל משמע דמחרס
לחודיה גמר לה ור"מ ויגמר אביו ממקלל עצמו ומרס דנפרק

על נערה המאורסה והיא חייב עד שתהא
נערה בתולה מאורסה והיא בבית אביה
באו עליה שנים הראשון בסקילה והשני
בחנוק: גמ' תנו רבנן י' נערה י' ולא בוגרת
בתולה ולא בעולה מאורסה ולא נשואה
בבית אביה י' פרט לשומר האב לשלוחי
הבעל אמר רב יהודה אמר רב זו דברי ר"מ
אבל חכמים אומרים נערה המאורסה י' אפי'
קמנה במשמע א"ל רב אחא מרפתי לרבינא
ממאי דמתני' ר"מ היא ולמעוטי קמנה נמי
דילמא רבנן היא ולמעוטי בוגרת ותו לא
א"ל האי אינו חייב עד שתהא נערה בתולה
מאורסה אינו חייב אלא על נערה בתולה
מאורסה מיבעי ליה ותו לא מירי בעא
מיניה ר' יעקב בר אדא מרב בא על הקמנה
מאורסה לר"מ מהו לגמרי מבעי ליה או
מסקילה מבעי ליה א"ל מסכתבא מסקילה
מבעי ליה והכתיב י' ומתו גם שניהם עד
שיהו שניהן שוין שתיק רב אמר שמואל
מאי טעמא שתיק רב ונימא ליה י' ומת האיש
אשר שכב עמה לברו כתנאי ומתו גם שניהם
עד שיהו שניהן שוין דברי ר' יאשיה רבי
יונתן אומר י' ומת האיש אשר שכב עמה
לברו ואידך הריא ומתו גם שניהם מאי
דריש ביה אמר רבא למעוטי מעשה
י' חידודים ואידך מעשה חידודים לאו כלום
הוא ואידך האי לברו מאי דריש ביה
י' ברתניא באו עליה עשרה בני אדם ועדיין
היא בתולה כולם בסקילה ר' אומר הראשון
בסקילה וכולן בחנוק תנו רבנן י' ובת איש
כהן כי תחל לזנות רבי אומר בתחילה וכן
הוא אומר ומת האיש אשר שכב עמה לברו
מאי קאמר אמר רב הונא בריה דרב יהושע
רבי כר' ישמעאל סבירא ליה י' דאמר ארוסה
יצאה לשריפה ולא נשואה והכי קאמר אם
תחילת ביאה בזנות בשריפה אידך בחנוק
מאי וכן כי התם מה התם בתחילת ביאה
קמשתעי קרא הכא אמר נמי בתחילת ביאה
קמשתעי קרא אמר ליה רב ביבי בר אבוי
מר לא הכי אמר ומנו רב יוסף ר' כר' מאיר
ס"ל דאמר י' נשאת לאחד מן הפסולין מיתתה
בחנוק והכי קאמר אם תחילת אחלתה
בזנות בשריפה ואידך בחנוק ומאי וכן
סימנא

עך שיהיו שניהם שוין. פ"ה בני
עונשין וקשה תקשה לרבנן
דמתייבין אפי' סקילה וי"ל דלרבנן
ניחא דדיניה כסקילה כנערה
המאורסה דלא ק"ל מומתו גם
שניהם דנשואה כמיב אבל לר"מ
דיניה כנשואה כחנן ה"ל למפטר
מהאי קרא והשתא בין לר"מ בין
לרבנן כנשואה פטור ומתני' דמתייב
לעיל (דף נה) ותייבין עליה משום
אשם אש לא אחי' כוותיהו א"נ
כרבנן ובארוסה ומיהו כיון דתייקין
לעיל אפי' בהמה כל שכן נשואה
אלא כר' יונתן אחי' כיון דלא מוקי
גם שניהם אלא למעוטי מעשה
הורדוס ועוד י"ל דלרבנן כיון דאין
דינס משתנה בשביל קטנות מסכתבא
שפיר לאוקומי גם שניהם לדרשה
אחרית ומתני' דלעיל כרבנן אבל
לר"מ דמשתנה דינ מסקילה לחנן
כקטנה ארוסה סבירא הוא דנשואה
דרשין א"כ נשואה פטור לגמרי ור"מ
מפרש דלא קאמר שניהן שוין בני
עונשין אלא שוין במיתה אחת והשתא
לרבנן דכא על הקטנה בסקילה שפיר
דרשין א"כ היתה היא בת עונשין היו
שוין במיתה אחת אבל לר"מ כה על
הקטנה כחנן דאם היתה בת עונשין
היתה נסקילה ואין זה שוין במיתה
אחת א"כ נשואה קטנה לכ"ע במיתה
אחת שוין ור"מ בת כהן שהיא בשריפה
ובעולה כחנן ליפטרין לגמרי כיון
דאין שניהם שוין במיתה אחת וי"ל
לדמפטר לגמרי אי אפשר משום
דרשין י' לגבי ומומס לעשות לאחיו
ולא לאחיות:

מעשה חידודין. קשה דנפרק
הנא על יבמתו ויבמות דף
משמע דלא בני קרא דפרך
פשיטא פריטותא קאמר רחמנא
ולגירסת הקפדים מעשה הורדוס
נמי קשה דהוא ממעט מדכחי (ויקרא
ט) שכבת זרע פרט למשמש מהו י'
והאי לברו מאי דריש ביה
לברו מאי דריש ביה
לברו מאי דריש ביה

הנא על יבמתו ויבמות דף
משמע דלא בני קרא דפרך
פשיטא פריטותא קאמר רחמנא
ולגירסת הקפדים מעשה הורדוס
נמי קשה דהוא ממעט מדכחי (ויקרא
ט) שכבת זרע פרט למשמש מהו י'
והאי לברו מאי דריש ביה
לברו מאי דריש ביה
לברו מאי דריש ביה

הנא על יבמתו ויבמות דף
משמע דלא בני קרא דפרך
פשיטא פריטותא קאמר רחמנא
ולגירסת הקפדים מעשה הורדוס
נמי קשה דהוא ממעט מדכחי (ויקרא
ט) שכבת זרע פרט למשמש מהו י'
והאי לברו מאי דריש ביה
לברו מאי דריש ביה
לברו מאי דריש ביה

הנא על יבמתו ויבמות דף
משמע דלא בני קרא דפרך
פשיטא פריטותא קאמר רחמנא
ולגירסת הקפדים מעשה הורדוס
נמי קשה דהוא ממעט מדכחי (ויקרא
ט) שכבת זרע פרט למשמש מהו י'
והאי לברו מאי דריש ביה
לברו מאי דריש ביה
לברו מאי דריש ביה

הנא על יבמתו ויבמות דף
משמע דלא בני קרא דפרך
פשיטא פריטותא קאמר רחמנא
ולגירסת הקפדים מעשה הורדוס
נמי קשה דהוא ממעט מדכחי (ויקרא
ט) שכבת זרע פרט למשמש מהו י'
והאי לברו מאי דריש ביה
לברו מאי דריש ביה
לברו מאי דריש ביה

הנא על יבמתו ויבמות דף
משמע דלא בני קרא דפרך
פשיטא פריטותא קאמר רחמנא
ולגירסת הקפדים מעשה הורדוס
נמי קשה דהוא ממעט מדכחי (ויקרא
ט) שכבת זרע פרט למשמש מהו י'
והאי לברו מאי דריש ביה
לברו מאי דריש ביה
לברו מאי דריש ביה

הנא על יבמתו ויבמות דף
משמע דלא בני קרא דפרך
פשיטא פריטותא קאמר רחמנא
ולגירסת הקפדים מעשה הורדוס
נמי קשה דהוא ממעט מדכחי (ויקרא
ט) שכבת זרע פרט למשמש מהו י'
והאי לברו מאי דריש ביה
לברו מאי דריש ביה
לברו מאי דריש ביה

הנא על יבמתו ויבמות דף
משמע דלא בני קרא דפרך
פשיטא פריטותא קאמר רחמנא
ולגירסת הקפדים מעשה הורדוס
נמי קשה דהוא ממעט מדכחי (ויקרא
ט) שכבת זרע פרט למשמש מהו י'
והאי לברו מאי דריש ביה
לברו מאי דריש ביה
לברו מאי דריש ביה

הנא על יבמתו ויבמות דף
משמע דלא בני קרא דפרך
פשיטא פריטותא קאמר רחמנא
ולגירסת הקפדים מעשה הורדוס
נמי קשה דהוא ממעט מדכחי (ויקרא
ט) שכבת זרע פרט למשמש מהו י'
והאי לברו מאי דריש ביה
לברו מאי דריש ביה
לברו מאי דריש ביה

הנא על יבמתו ויבמות דף
משמע דלא בני קרא דפרך
פשיטא פריטותא קאמר רחמנא
ולגירסת הקפדים מעשה הורדוס
נמי קשה דהוא ממעט מדכחי (ויקרא
ט) שכבת זרע פרט למשמש מהו י'
והאי לברו מאי דריש ביה
לברו מאי דריש ביה
לברו מאי דריש ביה

הנא על יבמתו ויבמות דף
משמע דלא בני קרא דפרך
פשיטא פריטותא קאמר רחמנא
ולגירסת הקפדים מעשה הורדוס
נמי קשה דהוא ממעט מדכחי (ויקרא
ט) שכבת זרע פרט למשמש מהו י'
והאי לברו מאי דריש ביה
לברו מאי דריש ביה
לברו מאי דריש ביה

הנא על יבמתו ויבמות דף
משמע דלא בני קרא דפרך
פשיטא פריטותא קאמר רחמנא
ולגירסת הקפדים מעשה הורדוס
נמי קשה דהוא ממעט מדכחי (ויקרא
ט) שכבת זרע פרט למשמש מהו י'
והאי לברו מאי דריש ביה
לברו מאי דריש ביה
לברו מאי דריש ביה

לא תקלל ש"מ חרתי: ומקלל חבירו גמרינן או מאכ זנשיא
או מאכ ומרס דליכא למפרך שכן משושים דלכיו אינו משונה
אע"ג דכ"פ שבעת העדות (שבושע דף לו) וס' ד"ה מקלל משמע דמחרס
לחודיה גמר לה ור"מ ויגמר אביו ממקלל עצמו ומרס דנפרק

על נערה המאורסה והיא חייב עד שתהא
נערה בתולה מאורסה והיא בבית אביה
באו עליה שנים הראשון בסקילה והשני
בחנוק: גמ' תנו רבנן י' נערה י' ולא בוגרת
בתולה ולא בעולה מאורסה ולא נשואה
בבית אביה י' פרט לשומר האב לשלוחי
הבעל אמר רב יהודה אמר רב זו דברי ר"מ
אבל חכמים אומרים נערה המאורסה י' אפי'
קמנה במשמע א"ל רב אחא מרפתי לרבינא
ממאי דמתני' ר"מ היא ולמעוטי קמנה נמי
דילמא רבנן היא ולמעוטי בוגרת ותו לא
א"ל האי אינו חייב עד שתהא נערה בתולה
מאורסה אינו חייב אלא על נערה בתולה
מאורסה מיבעי ליה ותו לא מירי בעא
מיניה ר' יעקב בר אדא מרב בא על הקמנה
מאורסה לר"מ מהו לגמרי מבעי ליה או
מסקילה מבעי ליה א"ל מסכתבא מסקילה
מבעי ליה והכתיב י' ומתו גם שניהם עד
שיהו שניהן שוין שתיק רב אמר שמואל
מאי טעמא שתיק רב ונימא ליה י' ומת האיש
אשר שכב עמה לברו כתנאי ומתו גם שניהם
עד שיהו שניהן שוין דברי ר' יאשיה רבי
יונתן אומר י' ומת האיש אשר שכב עמה
לברו ואידך הריא ומתו גם שניהם מאי
דריש ביה אמר רבא למעוטי מעשה
י' חידודים ואידך מעשה חידודים לאו כלום
הוא ואידך האי לברו מאי דריש ביה
י' ברתניא באו עליה עשרה בני אדם ועדיין
היא בתולה כולם בסקילה ר' אומר הראשון
בסקילה וכולן בחנוק תנו רבנן י' ובת איש
כהן כי תחל לזנות רבי אומר בתחילה וכן
הוא אומר ומת האיש אשר שכב עמה לברו
מאי קאמר אמר רב הונא בריה דרב יהושע
רבי כר' ישמעאל סבירא ליה י' דאמר ארוסה
יצאה לשריפה ולא נשואה והכי קאמר אם
תחילת ביאה בזנות בשריפה אידך בחנוק
מאי וכן כי התם מה התם בתחילת ביאה
קמשתעי קרא הכא אמר נמי בתחילת ביאה
קמשתעי קרא אמר ליה רב ביבי בר אבוי
מר לא הכי אמר ומנו רב יוסף ר' כר' מאיר
ס"ל דאמר י' נשאת לאחד מן הפסולין מיתתה
בחנוק והכי קאמר אם תחילת אחלתה
בזנות בשריפה ואידך בחנוק ומאי וכן
סימנא

עך שיהיו שניהם שוין. פ"ה בני
עונשין וקשה תקשה לרבנן
דמתייבין אפי' סקילה וי"ל דלרבנן
ניחא דדיניה כסקילה כנערה
המאורסה דלא ק"ל מומתו גם
שניהם דנשואה כמיב אבל לר"מ
דיניה כנשואה כחנן ה"ל למפטר
מהאי קרא והשתא בין לר"מ בין
לרבנן כנשואה פטור ומתני' דמתייב
לעיל (דף נה) ותייבין עליה משום
אשם אש לא אחי' כוותיהו א"נ
כרבנן ובארוסה ומיהו כיון דתייקין
לעיל אפי' בהמה כל שכן נשואה
אלא כר' יונתן אחי' כיון דלא מוקי
גם שניהם אלא למעוטי מעשה
הורדוס ועוד י"ל דלרבנן כיון דאין
דינס משתנה בשביל קטנות מסכתבא
שפיר לאוקומי גם שניהם לדרשה
אחרית ומתני' דלעיל כרבנן אבל
לר"מ דמשתנה דינ מסקילה לחנן
כקטנה ארוסה סבירא הוא דנשואה
דרשין א"כ נשואה פטור לגמרי ור"מ
מפרש דלא קאמר שניהן שוין בני
עונשין אלא שוין במיתה אחת והשתא
לרבנן דכא על הקטנה בסקילה שפיר
דרשין א"כ היתה היא בת עונשין היו
שוין במיתה אחת אבל לר"מ כה על
הקטנה כחנן דאם היתה בת עונשין
היתה נסקילה ואין זה שוין במיתה
אחת א"כ נשואה קטנה לכ"ע במיתה
אחת שוין ור"מ בת כהן שהיא בשריפה
ובעולה כחנן ליפטרין לגמרי כיון
דאין שניהם שוין במיתה אחת וי"ל
לדמפטר לגמרי אי אפשר משום
דרשין י' לגבי ומומס לעשות לאחיו
ולא לאחיות:

מעשה חידודין. קשה דנפרק
הנא על יבמתו ויבמות דף
משמע דלא בני קרא דפרך
פשיטא פריטותא קאמר רחמנא
ולגירסת הקפדים מעשה הורדוס
נמי קשה דהוא ממעט מדכחי (ויקרא
ט) שכבת זרע פרט למשמש מהו י'
והאי לברו מאי דריש ביה
לברו מאי דריש ביה
לברו מאי דריש ביה

הנא על יבמתו ויבמות דף
משמע דלא בני קרא דפרך
פשיטא פריטותא קאמר רחמנא
ולגירסת הקפדים מעשה הורדוס
נמי קשה דהוא ממעט מדכחי (ויקרא
ט) שכבת זרע פרט למשמש מהו י'
והאי לברו מאי דריש ביה
לברו מאי דריש ביה
לברו מאי דריש ביה

הנא על יבמתו ויבמות דף
משמע דלא בני קרא דפרך
פשיטא פריטותא קאמר רחמנא
ולגירסת הקפדים מעשה הורדוס
נמי קשה דהוא ממעט מדכחי (ויקרא
ט) שכבת זרע פרט למשמש מהו י'
והאי לברו מאי דריש ביה
לברו מאי דריש ביה
לברו מאי דריש ביה

הנא על יבמתו ויבמות דף
משמע דלא בני קרא דפרך
פשיטא פריטותא קאמר רחמנא
ולגירסת הקפדים מעשה הורדוס
נמי קשה דהוא ממעט מדכחי (ויקרא
ט) שכבת זרע פרט למשמש מהו י'
והאי לברו מאי דריש ביה
לברו מאי דריש ביה
לברו מאי דריש ביה

הנא על יבמתו ויבמות דף
משמע דלא בני קרא דפרך
פשיטא פריטותא קאמר רחמנא
ולגירסת הקפדים מעשה הורדוס
נמי קשה דהוא ממעט מדכחי (ויקרא
ט) שכבת זרע פרט למשמש מהו י'
והאי לברו מאי דריש ביה
לברו מאי דריש ביה
לברו מאי דריש ביה

הנא על יבמתו ויבמות דף
משמע דלא בני קרא דפרך
פשיטא פריטותא קאמר רחמנא
ולגירסת הקפדים מעשה הורדוס
נמי קשה דהוא ממעט מדכחי (ויקרא
ט) שכבת זרע פרט למשמש מהו י'
והאי לברו מאי דריש ביה
לברו מאי דריש ביה
לברו מאי דריש ביה

הנא על יבמתו ויבמות דף
משמע דלא בני קרא דפרך
פשיטא פריטותא קאמר רחמנא
ולגירסת הקפדים מעשה הורדוס
נמי קשה דהוא ממעט מדכחי (ויקרא
ט) שכבת זרע פרט למשמש מהו י'
והאי לברו מאי דריש ביה
לברו מאי דריש ביה
לברו מאי דריש ביה

הנא על יבמתו ויבמות דף
משמע דלא בני קרא דפרך
פשיטא פריטותא קאמר רחמנא
ולגירסת הקפדים מעשה הורדוס
נמי קשה דהוא ממעט מדכחי (ויקרא
ט) שכבת זרע פרט למשמש מהו י'
והאי לברו מאי דריש ביה
לברו מאי דריש ביה
לברו מאי דריש ביה

הנא על יבמתו ויבמות דף
משמע דלא בני קרא דפרך
פשיטא פריטותא קאמר רחמנא
ולגירסת הקפדים מעשה הורדוס
נמי קשה דהוא ממעט מדכחי (ויקרא
ט) שכבת זרע פרט למשמש מהו י'
והאי לברו מאי דריש ביה
לברו מאי דריש ביה
לברו מאי דריש ביה

הנא על יבמתו ויבמות דף
משמע דלא בני קרא דפרך
פשיטא פריטותא קאמר רחמנא
ולגירסת הקפדים מעשה הורדוס
נמי קשה דהוא ממעט מדכחי (ויקרא
ט) שכבת זרע פרט למשמש מהו י'
והאי לברו מאי דריש ביה
לברו מאי דריש ביה
לברו מאי דריש ביה

הנא על יבמתו ויבמות דף
משמע דלא בני קרא דפרך
פשיטא פריטותא קאמר רחמנא
ולגירסת הקפדים מעשה הורדוס
נמי קשה דהוא ממעט מדכחי (ויקרא
ט) שכבת זרע פרט למשמש מהו י'
והאי לברו מאי דריש ביה
לברו מאי דריש ביה
לברו מאי דריש ביה

הנא על יבמתו ויבמות דף
משמע דלא בני קרא דפרך
פשיטא פריטותא קאמר רחמנא
ולגירסת הקפדים מעשה הורדוס
נמי קשה דהוא ממעט מדכחי (ויקרא
ט) שכבת זרע פרט למשמש מהו י'
והאי לברו מאי דריש ביה
לברו מאי דריש ביה
לברו מאי דריש ביה

תורה אור השלם

- 1. כי יהיה נער בתולה
מאורסה לאיש ומצאה
איש בעיר ושכב עמה.
דברים כב כג
2. והוציאו את הנער אל
פתח בית אביה וסקלנה
אנשי עירה באבנים
ומתה כי עשתה נבלה
בישראל לזנות ביה
אביה ובערת הרע
מקרבך: דברים כב כא
3. כי ימצא איש שוב
עם אשה בעלת בעל
וגמרו עם שניהם האיש
השוכב עם האשה
והאשה ובערת הרע
מישראל: דברים כב כב
4. ואם בשרה ימצא
האיש את הנער
המאורסה והחזיק בה
האיש ושכב עמה ומת
האיש אשר שכב עמה
לברו: דברים כב כה
5. ובת איש כהן כי תחל
לזנות את אביה היא
מוחלת באש תשרף:
ויקרא כא ט

מוסף רש"י

מאורסה ולא נשואה.
כנסת למתו ואיני שאל
נבעלה דאי נבעלה אחי מני
לית כהילה. בחובות סח.
והו לא מירי. לית לטעמי
מירי דעירי כהן. לית לטעמי
אח דכר וכו'. וכו'. וכו'. וכו'.
לית לטעמי מירי דעירי וכו'.
ויבואו דם קדושו ברא לית
לית לטעמי על דבר זה וכו'.
לית לטעמי מיתת
לדרס. וכו'. וכו'. וכו'.
שיהו שניהן שוין. בני
עונשין. למעוטי נדול הכא
על הקטנה וכו'. וכו'.
הנא על יבמתו ויבמות דף
משמע דלא בני קרא דפרך
פשיטא פריטותא קאמר רחמנא
ולגירסת הקפדים מעשה הורדוס
נמי קשה דהוא ממעט מדכחי (ויקרא
ט) שכבת זרע פרט למשמש מהו י'
והאי לברו מאי דריש ביה
לברו מאי דריש ביה
לברו מאי דריש ביה